

Meira lív í Nólsoy:

Nýtt virksemi í gomlum bygningi

Um einar fjúrtan dagar ella so verður aftur lív í gamla flakavirkinum í Nólsoy. Hesaferð er kortini ikki talan flakavirking, men um eitt »vakstrarhús« til alifisk. Tað eru teir, sum eiga smoltstøðina í Svínøi, sum við nýggja virkinum fara undir nýskapandi virksemi í føroyskari alivinnu

SVEINUR TRÓNDARSON

Um einar fjúrtan dagar ella so, letur flakavirki í Nólsoy upp aftur. Hesaferð er tað ikki sum flakavirki, men sum eitt vakstrarhús fyri smolt.

Eigararnir av Smoltstøðini í Svínøi hava keypt gamla flakavirkisbygningin í Nólsoy og eru nú í ferð við at leggja seinastu hond á umbyggingarnarbeiði.

Í framtíðini verður smolt frá smoltstøðini í Svínøi flutt til Nólsoy tá tað er um 30 gr. til støddar, og so er atlanin at tað skal ganga í kørnum í Nólsoy í umleið triggjar mánaðir.

Tá triggjar mánaðir eru farnir er atlanin, at smoltið skal vera vaksið til uml. 100 gr. og tað verður tað sett út á streymasjógv.

Orsøkin til hetta ótrúliga onella stig er, at smoltstøðin er kringlandið hava effektiviserað sitt virksemi nógv, men effektiviseringin hevur ikki bara havt positivt árin. Lús og keðiligt veður hevur havt stóra deyðlig-

heit við sær, og tað vilja eigararnir av Smoltstøðini í Svínøi nú gera nakað við.

Ov lítið tá tað verður sett út

– Fyri nokrum árum síðani byrjaðu smoltstøðirnar at effektivisera, og tað hevði við sær, at alibrúkin eisini fóru at seta fisk út um heystið. Men kombinatiónin við smærri smolti, keðilugum heystveðrið og lús hevur havt við sær, at deyðligheitin á smoltinum, sum verður sett út um hesið er ógilega høg, og tað er tað, sum vit vilja sleppa undan, sigur Bogi Jacobsen.

Bogi sigur eisini, at hagtøl prógva, at ein alt ov stórur partur av fiskinum, sum vevdur settur út um heystið doy, og tað er ov dýrt tá til stykkis kemur.

– Orsøkin til tað er, at smoltið er so lítið. Effektiviseringin hevur annars tað við sær, at fiskurin kann takast eitt ár fyrr, men sum støðan er nú fer ov nógv til spillis. Smoltið er so lítið og ógvuliga sárbaert. Vektin

er bert um 30 gram tá tað verður sett út um heystið og av tí sama, so hevur smoltið lítið at standa ímóti við, sigur Bogi Jacobsen.

Hann vísir á munin á veðrinum um summarið og um veturin og leggur afturat, at tað sigur seg sjálvt, at tað smoltið sum verður sett út um veturin fær ein harðan umgang.

Nólsoy verður barnagarður

Tað er fyri at bota um deyðshagtølini og sjálvandi eisini fyri at betra um tað samlaðu úrtøkuna, at teir nú fara undir nýggja virksemi í Nólsoy.

– Tú kanst siga, at smoltstøðin í Svínøi er vøggustovan og at virkið í Nólsoy er barnagarðurin hjá Smoltinum, sigur Bogi Jacobsen.

Annars vil Bogi Jacobsen einki siga um hvussu nógv teir hava gildið fyri gamla virkisbygningin í Nólsoy.

– Vit finga tilbøðið at keypa bygningin, og tað gjørdur vit, tí vit finga hann rimuliga bíliga. Hann var í

Um tvær vikur ella so verður meira lív í Nólsoyar byggd. Eigarnir aftanfyrir m. a. Smoltstøðina í Svínøi hava keypt gamla flakavirkisbygningin í Nólsoy, og har fara teir at hava eitt vakstrarhús til smolt

(savnsmynd)

sera sera ringum standi. Takið var illa farið og tað lak illa. Av somu orsök var virkið illa farið innan eisini, sigur Bogi Jacobsen.

Síðani er virkið umvælt, og tvey stór kór eru sett upp at hava fiskin í.

Hvørt kárið tekur um 100 túsund smolt og tá tey skulu ganga í okkurt um triggjar mánaðir í kørnum, so merkir tað, at uml. 800 túsund smolt fara gjøgnum gamla flakavirkið í Nólsoy um árið.

– Men tað er sum virkið sær út nú. Vísa royndirnar, at hetta er rætta loysnin, so er ikki óhugsandi, at tað verður útbýgt, sigur Bogi Jacobsen.

Umbýgt fyri 2 mió

Hóast tíðindafrúr, so vil

Bogi Jacobsen einki siga um hvat teir máttu gjalda fyri gamla virkisbygningin í Nólsoy.

Hann dregur á bæði tá vit spyrja, men vátar kortini, at talan var um eina lutfalsliga litla upphædd.

Harafurtimóti hevur hann einki í móti at siga, at umvælingin higartil hevur kostað um 2 mió. krónur.

– Men tá hava vit eisini skift tak, tikið onkrar veggir niður og eisini keypt kórini, sigur Bogi Jacobsen.

Ein møguleg útbýgging kemur tí ikki at kosta teimum eins nógvan pening, men Bogi roknar við, at hon kemur at kosta eina góða millión.

– Men tað er eigin orsök

at tosa um tað nú, tí nú skal hetta fyrst standa sína

roynd, sigur Bogi Jacobsen.

Fyrstu töluna vera tvey arbeiðspláss á virkinum, men við tíðini kann hetta gerast til munandi fleiri, sigur Bogi Jacobsen.

Verður virkið útbýgt, so er ikki óhugsandi, at eini fimm fólk fara at arbeiða fast á virkinum, men Bogi nevnr eisini møguleikan fyri, at teir fara at vaccinera á virkinum í Nólsoy.

– Í lotuni verður allur fiskurin vaccineraður í Svínøi, men tað kann hugsast at vit flyta ein part av tí arbeiðinum til Nólsoyar. Gera vit tað, so kunnu vit rokna við, at tað verður størstur á fleiri starvsfólkum, sigur Bogi Jacobsen at enda.

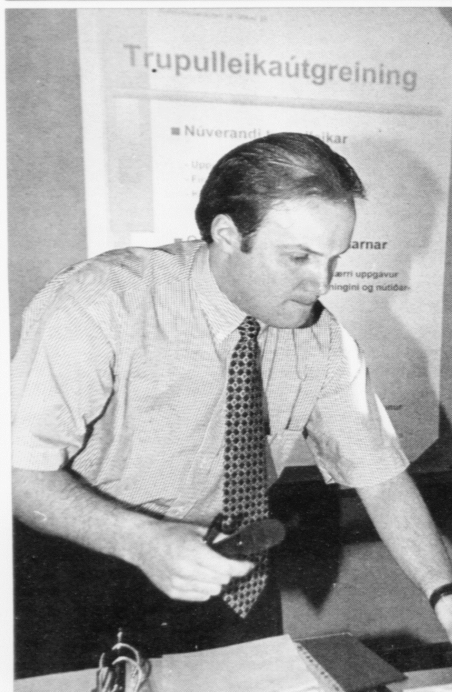
fleiri slíkar framrokningar koma í framtíðini.

Í flestu øðrum londum er vanligt, at granskingarstovur gera slíkar framrokningar, men hetta hevur ongantíð verið síður í Føroyum.

– Men tað eigur at vera gjørt, og eg trúgvi eisini, at verður tað gjørt frammyr, so verður áhugin millum granskarar úti í heimi eisini nógv størri fyri Føroyum. Tað er í hvussu er ótrúliga sjáldan, at búskaparfrøðingar á henda hátt sleppa at analysera eitt land, sum er í so stórar broyting, sum Føroyar eru, sigur Hermann Oskarson.

Sosíalúrín bað eisini Reidar Nónfjall um eina viðmerking um tað, sum stendur í framrokningunum frá íslensku granskarunum, men hann vildi ikki siga nakað um kanningina enn.

– Búskaparbólkurin hevur ikki hugt eftir tølunum enn, og tí ber als ikki til at dattala seg um tað enn. Men so skjótt sum vit eru lidnir við at analysera tölina, so verður úrslitið av analysunum latin politikarum og fjølmiðlum, sigur Reidar Nónfjall, sum er formaður í búskaparbólkinum.

– Búskaparbólkurin fer at analysera frágreiðingina, sum er komin úr Íslandi, og tá tað er gjørt verður úrslitið av framrokningini almannakunngjørt, sigur Reidar Nónfjall

Framrokningarnar komu ov seint til Hvítubók

Í sambandi við arbeiðið við Hvítubók bað búskaparbólkurin læra háskúlan í Reykjavík gera búskaparligar langtíðarframrokningar, sum bólkurin sjálvur ikki kundi gera. Hesar framrokningar eru ikki við í Hvítubók, men tær eru komnar nú, og eftir at búskaparbólkurin hevur gjørt tær neyðugu analysurnar verða tær almannakunngjøgdar

SVEINUR TRÓNDARSON

Fyri tveimum vikum síðani varð Hvítubók almannakunngjørd m. a. við einum fylgibindi um búskapin.

Men eftir øllum at døma var ikki alt við í fylgibindinum, sum búskaparbólkurin hevði ætla skuldi vera við.

Fyri at gera sær eina mynd av tí, sum liggur fyri framman er neyðugt at gera nakrar framrokningar, og hesar vera gjøgur uppá »stutt sikt« og upp á »lang sikt«.

Tær stuttsiktaðu framrokningarnar kundi bólkurin gera sjálvur, men av tí at bólkurin ikki hevði tey neyðugu modellini tøk, bar ikki til at gera tær langt-

siktaðu framrokningarnar her heima.

Tí valdi búskaparbólkurin at hyggja til grannalondini Danmark og Ísland. Donsku granskingarstovurnar sum spurdar vórðu svaraðu beinaveg, at tær høvdu ikki stundir at gera framrokningar, meðan granskingardeildin á búskapardeildini á lærða háskúlanum í Reykjavík segði, at hon kundi gera tær.

Tað hevur hon so gjørt nú, og orsøkin til at hon ikki kemur fyrr enn nú er bara tann, at íslendingar hava ikki havt stundir at gera hana fyrr enn nú.

Hermann Oskarson, stjóri á Hagstovu Føroya og skrivari í búskaparbólkinum

sigur, at teir hava fingið úrslitið av framrokningunum, men av tí at búskaparbólkurin ikki hevur analysera tölina, verður einki sagt um tey enn.

Tað ber ikki til at sleingja nøkur tøl úr einum slíkum modeli út, tí tað skal analyserast av teimum, sum hava sett fortreyttir upp, sigur hann.

Herman leggur afturat, at búskaparbólkurin fer at gera hetta í næstum, og tá tað arbeiðið er liðugt, verður framrokningin almannakunngjørd.

Vónar fleiri framrokningar koma

Annars sigur Hermann Oskarson, at hann vónar at